



## Commissie Zorgvuldig Bestuur

**CZB/V/DKO/2011/291**

**BETREFT:** te koop aanbieden van gespecialiseerd teken- en schildermateriaal in kunstacademie

### **1 PROCEDURE**

**1.1 Ontvangst:** 4 augustus 2011

#### **1.2 Vraagsteller**

[X], Gemeentesecretaris, Gemeentebestuur [Y] .

#### **1.3 CZB**

Op 4 augustus ontvangt het secretariaat van de CZB per e-mail de vraag.

Op 30 augustus wordt de vraagsteller uitgenodigd voor de zitting van 19 september 2011.

Bij e-mailbericht van 13 september laat de vraagsteller weten aanwezig te zullen zijn op de zitting samen met de directeur van de academie.

### **2 INHOUD van de VRAAG**

Vraagsteller verwijst naar de beslissing van de commissie van 23 mei 2011 met referentie 2011/286. Hij wil volgende vraag voorleggen aan de commissie voor advies.

1. Vooreerst brengt vraagsteller de voorgaanden in herinnering:

In een ruimte van de gemeentelijke academie voor schone kunsten worden door de vriendenkring van de academie, vrijblijvend teken -, schilder -, etsmateriaal en dergelijke verkocht aan de cursisten.

Deze verkoop gebeurt door de vzw “[Z] en met inzet van vrijwilligers. De vrijwilligers ontvangen hiervoor een vrijwilligersvergoeding.

De commissie oordeelde, na een klacht, in voornoemde beslissing dat het te koop aanbieden van schoolbenodigdheden in concreto een voor de academie niet toegelaten handelsactiviteit uitmaakt.

2. Ten opzichte van de gegevens bekend ten tijde van de behandeling van de klacht in het dossier met referte 2011/286, brengt de vraagsteller volgende verduidelijking aan.

Van de volwassen leerlingen in de gemeentelijke academie voor schone kunsten is 75 % (!) afkomstig uit Nederland. De academie koopt acrylverf en olieverf, verfverdunner, diverse soorten penselen, drukinkt, allerhande handgeschept papier, zuigend en niet- zuigend papier,

geprepareerd en niet - geprepareerd papier, (porselein)klei, glazuren enz. in diverse speciaalzaken, die verspreid zijn over gans Vlaanderen en o.a. gevestigd zijn in Antwerpen, Lier, Gent, Sint Niklaas en Meerhout.

De verkoop van deze materialen door de academie aan de leerlingen is in casu in essentie en primair ingegeven vanuit de bekommernis om te streven naar een optimale dienstverlening naar de - in casu veelal Nederlandse – studenten en vanuit de bekommernis deze studenten maximaal comfort te verschaffen in plaats van ze naar verschillende - geografisch verspreide - speciaalzaken uit te sturen met al het tijdverlies en ongemak vandiën voor de leerlingen. De academie liet zich daarbij ten andere inspireren door het voorbeeld van vele academies in Vlaanderen. De verkoop aan leerlingen van allerhande gespecialiseerde materialen door de plaatselijke academie is immers zeker geen alleenstaande praktijk maar is daarentegen een vrij algemeen gebruik dat klaarblijkelijk gangbaar is in zeer vele academies in Vlaanderen.

### 3. Voorwerp van de vraag

Kan het een werkwijze zijn dat de leraars in de academie occasioneel, bepaaldelijk op door leraars aangegeven momenten afhankelijk van het lesprogramma, de bestellingen opnemen van de diverse benodigde voornoemde gespecialiseerde schoolmaterialen, dat vervolgens de vzw [Z] de aankopen ervan verricht, en dat tenslotte de producten geleverd worden aan de leerlingen door de leraars ?

Op deze wijze wordt alleszins ondubbelzinnig afstand gedaan van het concept van een winkel met vaste openingsuren.

## **3 ZITTING COMMISSIE**

**3.1 Datum en uur:** 19 september 2011, 13 uur 15.

### **3.2 Kamer**

Kamer bevoegd voor het secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs, het volwassenenonderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding.

### **3.3 Commissieleden**

De Commissie is in overeenstemming met artikel V. 22 van het decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 28.11.2007 betreffende de samenstelling van de Commissie Zorgvuldig Bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Raf Verstegen, voorzitter;

Hilde Timmermans, Paul De Winne, Jean Dujardin en Luc D’Haeger, leden.

### **3.4 Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden**

Voor de vraagsteller:

- [A], directeur van de academie;

- [X], gemeentesecretaris.

### **3.5. Stemming**

De Commissie heeft na beraadslaging eenparig de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en advies.

## **4 ADVIES VAN DE COMMISSIE**

### **4.1 Regelgeving**

\* Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Art. 9. Een schoolbestuur kan handelsactiviteiten verrichten, voorzover deze geen daden van koophandel zijn en voorzover ze verenigbaar zijn met zijn onderwijsopdracht.

\* Omzendbrief SO 78 van 27 november 2001 betreffende zorgvuldig bestuur in het secundair onderwijs (er bestaat geen omzendbrief specifiek voor het deeltijds kunstonderwijs).

### **4.2 Bevoegdheid**

De Commissie is van oordeel dat zij, rekening houdende met de aangehaalde feiten en de geldende regelgeving, bevoegd is.

### **4.3. Advies**

4.3.1 De Omzendbrief SO 78 van 27 november 2001 betreffende zorgvuldig bestuur in het secundair onderwijs geeft (onder punt 4.1) een beperkende opsomming van de op school toegelaten handelsactiviteiten:

*“Onder handelsactiviteiten moet worden verstaan :*

*a) verkoop van producten gericht hetzij op onmiddellijke consumptie hetzij op eenheid in het pedagogisch-didactisch handelen van de school (bijvoorbeeld op het vlak van schoolbenodigdheden);*

*b) verkoop van producten en levering van diensten ter gelegenheid van occasionele activiteiten (bijvoorbeeld ter gelegenheid van opendeurdagen);*

*c) verkoop van producten en levering van diensten die voortvloeien uit de afwerking van de goedgekeurde leerplannen in het technisch en het beroepssecundair onderwijs. Een goed beheer van de school impliceert immers de mogelijkheid van verkoop van de geproduceerde goederen (bijvoorbeeld in de studierichtingen hout, hotel, bakkerij, slagerij ...) of van aanbod van diensten (bijvoorbeeld in de studierichtingen haartooi, lichaamsverzorging ...).*

In overeenstemming met de richtlijnen van de omzendbrief heeft de Commissie in het verleden geoordeeld dat de verkoop van voedsel en drank aan de leerlingen voor gebruik op school een handelsactiviteit is die voor een school aanvaardbaar is omdat dit behoort tot de normale dienstverlening aan de leerlingen (CZB/2002/6; CZB/2008/206). Zij heeft ook aanvaard dat een schoolbestuur kan beslissen omwille van de gelijkvormigheid en vlotte opstart van het schooljaar goederen te verkopen die te maken hebben met het leren en opvoeden in de school (zie CZB/2004/79).

4.3.2 De vraagsteller vraagt of het toelaatbaar is dat leraren occasioneel en afhankelijk van het lesprogramma, de bestellingen van gespecialiseerde materialen nodig voor de lesopdracht, opnemen en deze, na bestelling door de vzw, aan de leerlingen leveren.

De Commissie is van oordeel dat het op een niet permanente basis te koop aanbieden van gespecialiseerde werkmaterialen voor tekenen en schilderen die kaderen in de aan de cursisten gegeven opdrachten en die niet courant in de handel beschikbaar zijn, toelaatbaar is omdat dergelijke verkoop zijn motivatie vindt in de eenheid en de kwaliteit van het didactisch handelen en de vlotte organisatie van het onderwijs. Het schoolbestuur moet er wel over

waken dat het aanbod vrijblijvend is. Het dient de aard van de materialen voldoende precies te omschrijven zodat de leerlingen die dat verkiezen elders aankopen kunnen doen. De Commissie beveelt aan dat het schoolbestuur zomogelijk voor de aanvang van het schooljaar een lijst van te verwachten nodige gespecialiseerde materialen ter beschikking zou houden van de cursisten en van potentiële leveranciers die op basis daarvan kunnen beslissen de voorgeschreven materialen al dan niet in hun aanbod op te nemen.

De Commissie is van oordeel dat het tot de autonomie van het schoolbestuur behoort om te oordelen hoe zij de boven beschreven verkoop van gespecialiseerde producten best organiseert.

#### *4.3.3 De Commissie komt tot het volgende advies:*

Het op niet permanente basis te koop aanbieden van gespecialiseerd teken- en schildermateriaal waarbij de eenheid van didactisch handelen wordt beoogd en dat kadert in de normale dienstverlening aan de leerlingen, maakt een toegelaten handelsactiviteit uit. Als randvoorwaarde geldt dat het aanbod vrijblijvend is en dat de omschrijving van de in de schoolcontext gebruikte materialen zodanig is dat potentiële leveranciers voldoende geïnformeerd zijn om op basis daarvan te beslissen de voorgeschreven materialen al dan niet in hun aanbod op te nemen.

Brussel, 19 september 2011

Marleen Broucke  
Secretaris

Raf Verstegen  
Voorzitter